

NL

RIEN VAN DEN BERG nd.nl/nederland

Record oudste Nederlander houdt het lang

► DEN HAAG

Het zal in elk geval nog tot 2020 duren voordat er weer een Nederlander 115 jaar wordt. Maar waarschijnlijk nog veel langer.

Dat berekenen de demografen Joop de Beer en Fanny Janssen. De recordhoudster tot nu toe is Hendrikje van Andel, die in 2005 overleed. Zij was toen 115 jaar oud.

De persoon die dat record verbreekt, zal waarschijnlijk opnieuw een vrouw zijn, aldus De Beer en Janssen, omdat vrouwen nu eenmaal ouder worden dan mannen.

De oudste Nederlandse vrouwen op dit moment zullen op zijn vroegst in het jaar 2020 de leeftijd van Van Andel overtreffen. De oudste vrouw van dit moment werd namelijk geboren in 1905.

Statistisch gezien is het waarschijnlijker dat het record van Van Andel zal standhouden tot het eind van deze eeuw, aldus de beide wetenschappers.

geen 115

Van de vrouwen die in 1910 geboren werden, bereikten er zeshonderd de leeftijd van honderd jaar. Dat staat gelijk 1 procent van de in 1910 geboren vrouwen.

Momenteel zijn er minder dan duizend honderdjarige vrouwen. Van de vrouwen die in 1960 werden geboren, zal volgens een berekening van het Centraal Bureau voor de Statistiek waarschijnlijk 7 procent de eeuwverjaardag vieren – naar verwachting zesduizend.

De Beer en Janssen, die hun bevindingen publiceren in het nieuwste nummer van het demografisch tijdschrift *Demos*, hebben zelf berekend dat van de vrouwen die in het jaar 1990 zijn geboren er zo'n 19.000 de leeftijd van honderd jaar zullen halen.

Maar daarmee ben je nog geen 115 jaar. 'Het bereiken van een leeftijd van 115 jaar of ouder is en blijft wel heel uitzonderlijk', schrijven de wetenschappers.

Ze gingen aan de slag en ontwikkelden een sterfmodel, op basis waar-

van ze de voorspelling aandurven dat van de vrouwen die in 1985 geboren zijn, er 14.000 honderd jaar oud zullen worden, en één van hen zelfs 115 jaar. Dat zal dus gebeuren in het jaar 2100 ...

Er hangt veel af van de rekenmethode die wordt gebruikt, laten De Beer en Janssen zien: als een vrouw in 1985 is geboren en de honderdjarige leeftijd heeft bereikt, dan heeft ze een kans van niet meer dan een op dertigduizend om 116 jaar te worden. 'Voor een individuele vrouw is die kans dus heel erg klein. Maar de kans dat ten minste één van de 14.000 honderdjarige vrouwen de leeftijd van 116 zal halen, is een stuk groter, namelijk een op drie.'

dobbelstenen

De Beer en Janssen vergelijken dat met het gooien van dobbelstenen. Als je met vijftig dobbelstenen gooit, is de kans dat je minstens één zes gooit maar liefst 99,99 procent.

'Op diezelfde manier kun je berekenen dat, hoewel voor iedere vrouw van een generatie de kans dat ze 116 wordt maar heel klein is, de kans dat ten minste één vrouw uit die generatie die leeftijd haalt, toch een stuk groter is.'

Hendrikje van Andel trok zich in het geheel niets aan van statistieken, had er waarschijnlijk ook geen weet van. Ze werd geboren in 1890 en had – statistisch gezien – nauwelijks kans op het halen van een recordleeftijd. Toch was die haar vergund.

122 worden

Het wereldrecord wat leeftijd betreft, staat momenteel op naam van een Franse vrouw, Jeanne Calment. Zij overleed in het jaar 1997 en was toen 122 jaar oud.

'De kans dat een Nederlandse vrouw ooit die leeftijd zal halen, is erg klein. De kans dat voor het einde van deze eeuw een Nederlandse vrouw 122 wordt, schatten we op 2 procent. Niet erg waarschijnlijk dus', besluiten De Beer en Janssen hun artikel, 'maar uitgesloten is het ook niet.' <

NL

AUKE VAN EIJSDEN nd.nl/nederland BEELD ANP / ERIK VAN 'T WOUDE

'Ook blinden hebben

...Blinden en slechtzienden hebben bij verkiezingen altijd hulp nodig bij het uitbrengen van hun stem.

...Hun keuze blijft daardoor niet geheim. Ze willen dat het nieuwe kabinet de stemmogelijkheden daarom uiterlijk in 2018 aanpast.

► UTRECHT

De eerste keer dat Ton van Weerdenburg (55) mocht stemmen, ging het nog wel. Hij kon nog net genoeg zien om het vakje rood in te kleuren. Maar daarna ging het bergafwaarts met zijn gezichtsvermogen. Op 15 maart, bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen, kwam Van Weerdenburg de deur niet meer uit. Hij liet iemand anders zijn stem uitbrengen met behulp van een volmacht. 'Het is niet eerlijk, er is sprake van ongelijkheid', zegt hij. 'Mensen met een visuele beperking hebben altijd iemand anders nodig om te stemmen. Dat druist in tegen een essentieel grondrecht, namelijk dat iedereen met geheimhouding zijn stem moet kunnen uitbrengen.'

Van Weerdenburg is zo goed als blind. 1 of 2 procent van zijn gezichtsvermogen heeft hij nog, meer niet. Toch kan hij voor het grootste gedeelte volwaardig deelnemen aan de samenleving. Hij woont samen met zijn vrouw en werkt bij een advieslijn van de Oogvereniging. Er doemen echter telkens weer momenten op waarop de ongelijkheid zichtbaar wordt. Bijvoorbeeld als het gaat om toegankelijk openbaar vervoer, om deelname aan sport en om het zelfstandig kunnen stemmen. De coalitieonderhandelingen vindt hij een mooi moment om voor dat laatste punt nog eens aan de bel te trekken.

zaklamp en een loep

Iemand die zich juist nu erg sterk maakt voor meer toegankelijkheid in de stembokjes, is Sander Terphuis, voormalig Iraans vluchteling, tevens prominent PvdA-lid. Vanaf zijn geboorte ziet Terphuis (45) met zijn rechteroog slechts voor 6 procent. Met zijn linkeroog kan hij alleen licht en donker ontwaren. Bij de laatste verkiezingen ging hij vol goede moed naar het stembureau om zijn democratische plicht te doen. 'Ik heb daar meteen om hulp gevraagd. Eerst

kreeg ik een zaklamp en een loep mee. Daar had ik niet veel aan: de letters waren echt te klein om iets te kunnen zien. Ik moest toen smeken of er iemand met me wilde meelopen om mij te helpen in het hokje', beschrijft Terphuis. Het was volgens hem een vernederende ervaring. 'Ik voelde me niet volwaardig. Iedereen in het stemlokaal stond mij aan te kijken, wachtend tot ik klaar was.' Normaal gesproken is het niet toegestaan dat meer mensen zich tegelij-

kertijd in hetzelfde stembokje begeven, maar als er duidelijk sprake is van een beperking, kan het stembureau daarvoor volgens de Kiesraad toestemming geven.

vervanging

De huidige manier van stemmen – het vakje voor een kandidaat naar keuze inkleuren met een rood potlood – is volgens Terphuis nodig aan vervanging toe. 'Als je bedenkt dat er in Nederland meer dan 300.000 blind-

Toen er nog stemcomputers werden gebruikt, konden mensen met een visuele beperking terecht op een computer met koptelefoon.

NL

ANP

Wiet en cash bij actie politie in Limburg

► STEIN

De politie heeft tijdens een reeks invallen in Limburg tientallen kilo's wiet en tienduizenden euro's contant gevonden. Verder troffen agenten een vuurwapen, een hennepdrogerij, een wietplantage met zo'n honderd planten, hasj en een zak met mogelijk harddrugs aan. Elf verdachten zijn opgepakt, mannen van tussen de zeventien en zestig jaar. Vijf van hen werden aangehouden op een woonwagenkamp in Stein. Daar vond de politie het geld, het wapen en de vermoedelijke harddrugs. De softdrugs werden gevonden in een pand elders in Stein en in Beek. <

NL

REDACTIE RD nd.nl/nederland

Opnieuw protest tegen reclame Second Love in bushokjes

► DEN HAAG

Een petitie van burgerplatform CitizenGo tegen de nieuwe reclamecampagne van overspelwebsite Second Love heeft in korte tijd al ruim 21.000 handtekeningen opgeleverd.

In de bushokjes van onder andere Amsterdam hangen sinds kort weer posters van Second Love. Voor Michiel Hemminga, campagneleider bij CitizenGo, was dat de reden om een petitie te starten tegen de overspelwebsite. 'Ik vind de reclame erg sma-

keloos en destructief voor onze samenleving.'

De SGP diende al eerder klachten in tegen de reclames van Second Love, omdat 'bedrijven die een slaatje slaan uit het verwoesten van relaties' volgens de fractie geen recht hebben op reclamezendtijd. De klachten zijn destijds echter afgewezen door de Reclame Code Commissie.

Hemminga: 'Het is niet mijn bedoeling om een oud prakje van de SGP op te warmen, maar ik vind het belangrijk om opnieuw bezwaar in te die-

nen.' De reclamecommissie oordeelde eerder dat de reclame-uitingen van Second Love niet in tegenspraak zijn met het gemiddelde maatschappelijk fatsoen. 'Dat is niet waar', zegt Hemminga. 'Het algemeen belang van de samenleving komt in het geding, zeker met het oog op alle relatieproblemen die eruit voort kunnen komen. Kinderen hebben baat bij stabiele gezinnen waarin ze veilig kunnen opgroeien.'

'De petitie slaat duidelijk aan', leidt Hemminga af uit respons. <

NL

REDACTIE VK

Fietsen mogen in hsl Amsterdam – Brussel

► UTRECHT

Treinreizigers kunnen ook een fiets meenemen in NS-treinen die op de hogesnelheidslijn tussen Amsterdam en Brussel rijden. De NS heeft daartoe in 42 bestaande treinen ruimte gemaakt voor vier fietsen. Het fietscompartiment bevat ook een bagagerek voor extra grote stukken bagage. De aanpassing volgt op een lobby van de Fietsersbond en op verzoeken vanuit de Tweede Kamer aan de NS. In eerste instantie wilde de spoorvervoerder geen fietsen toelaten op de hogesnelheidslijn, omdat dit de veiligheid zou verminderen. Kennelijk is dat geen bezwaar meer. <

NL

ANP nd.nl/nederland

recht op een geheime stem'

AIVD'er heeft recht op nieuw proces

► DEN HAAG

De veroordeelde AIVD-medewerker Outman ben A. vraagt de Hoge Raad om herziening van zijn vonnis, na een gunstige uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).

Dat heeft zijn raadsman Michiel Pestman zaterdag laten weten. De rechters hebben unaniem geconstateerd dat de voormalige tolk van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) geen eerlijk proces heeft gekregen en dat zijn rechten zijn geschonden.

Het Europees hof besloot op 25 juli dat het proces opnieuw moet worden gevoerd. Nederland heeft in een tweeregelig briefje aan het hof laten weten geen beroep in te stellen bij de Grote Kamer van het hof, zegt Pestman.

'Dit is echt een tik op de neus van Nederland en een heel principiële uitspraak van het EHRM. Hieruit blijkt dat een verdachte in principe alles moet kunnen vertellen wat belangrijk is voor zijn verdediging, ook al werkt hij voor de geheime dienst. Behandeling had desnoods achter gesloten deuren gekund', zegt Pestman. De AIVD-tolk heeft zijn straf intussen al lang uitgezeten.

dreigement

Volgens de advocaat werd zijn cliënt destijds voorgehouden dat hem een aanvullende aanklacht wegens schending van staatsgeheimen wachtte, als hij geheime informatie met zijn raadsman zou delen. 'Het was een dreigement dat gewerkt heeft.'

De AIVD-tolk werd in 2009 onherroepelijk veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf. Een cassatieverzoek bij de Hoge Raad werd toen verworpen. Het gerechtshof in Den Haag legde hem in maart 2007 gevangenisstraf op, omdat hij informatie over onderzoeksresultaten van de geheime dienst zou hebben gelekt. Die informatie zou ook nog eens zijn terechtgekomen bij voor terrorisme veroordeelde leden van de Hofstadgroep.

Ben A. was in zijn werk direct betrokken bij het onderzoek naar het terroristennetwerk. <

den en slechtzienden zijn die door deze stemmethode worden getroffen, hebben we het dus over ongeveer vier zetels', berekent Terphuis vlug. 'Dat is niet goed voor het mandaat van Kamerleden.'

In een rapport van het College voor de Rechten van de Mens dat in juni uitkwam, staat dat 84 procent van de blinden en slechtzienden die bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen heeft gestemd, moeilijkheden heeft ervaren in het stemlokaal. 'Ik ken

zelfs mensen die vanwege die problemen helemaal niet hebben gestemd', zegt Terphuis.

Een ander argument om de stemprocedures aan te passen, is de geheimhouding die voor deze groep geschonden zou worden. 'Volgens de wet moet iedereen zelfstandig en onder geheimhouding zijn stem kunnen uitbrengen', zegt Van Weerdenburg. 'Iemand met een visuele beperking kan dat niet, vanwege de hulp die hij nodig heeft. Ik vind

discriminatie een groot woord, maar het is duidelijk dat er iets moet veranderen.'

teleurgesteld in de PvdA

Terphuis is niet tevreden met de positie die de PvdA heeft ingenomen in het verbeteren van de toegankelijkheid van de stembureaus. Bij de parlementsverkiezingen van 2010 stond de voormalige Iraanse vluchteling als 53e op de kandidatenlijst van de PvdA. Sinds deze partij echter deel

uitmaakt van de coalitie, lijkt het alsof ze de rug niet recht heeft weten te houden, zegt Terphuis. en hij betreurt dat. 'Minister Plasterk is erg zwak met dit probleem omgegaan. Dat stelt me echt teleur. Ik had gehoopt dat mijn partij hiervan een belangrijk punt zou maken.'

Donderdag zal er in de Tweede Kamer, bij een debat over de evaluatie van de verkiezingen, aandacht worden besteed aan de toegankelijkheid van de stembureaus. Terphuis en Van Weerdenburg van de Oogvereniging trekken daarnaast aan de bel bij de partijen die onderhandelen over een coalitie - VVD, CDA, D66 en Christen-Unie. In een open brief aan informateur Zalm roept Terphuis op om dit onderwerp mee te nemen in de besprekingen. 'Neem een passage op in het regeerakkoord, waarin komt te staan dat er uiterlijk 2018 een oplossing is gevonden voor toegankelijk stemmen voor blinden en slechtzienden. We wachten nu al zó veel jaren, het moet maar eens worden opgelost', stelt Terphuis.

stemcomputer

Dat wachten begon bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2009. Het waren de eerste verkiezingen sinds het gebruik van een stemcomputer bij wet was verboden. Dit als gevolg van vragen over betrouwbaarheid. Terphuis: 'Toen begon de ellende.' Tot die tijd konden mensen met een visuele beperking gebruik maken van de computer met koptelefoon. De keuzes werden toen hardop voorgelezen. Maar daaraan kwam door de wetswijziging een einde. Als het aan Van Weerdenburg ligt, wordt elektronisch stemmen meteen weer mogelijk gemaakt. 'Voor slechtzienden is een elektronisch systeem met vergroting en spraak ideaal. Daarnaast zou braille een optie kunnen zijn. Op die manier kunnen ook doofblinden zelfstandig een stem uitbrengen.' Terphuis tekent aan dat het prima mogelijk is om een rood potlood te combineren met maatregelen voor mensen met een visuele beperking. 'Dat gebeurt in Duitsland en Spanje ook. Er wordt daar gewoon met potlood en papier gestemd, maar mensen met een beperking kunnen gebruikmaken van braille. Als het in die landen kan, moet dat in Nederland ook mogelijk zijn.' <

NL

ANP nd.nl/politiek

Spekman looft Asscher en valt Bussemaker af

► DEN HAAG

Partijvoorzitter Hans Spekman van de PvdA staat vierkant achter het optreden van partijgenoot Lodewijk Asscher in het conflict met de VVD over de lerarsalarissen.

'Ik ben heel trots op Lodewijk dat hij vecht voor zijn idealen', aldus Spekman in het radioprogramma *Kamerbreed*. De partijvoorzitter vindt het 'alleen maar voor hem pleiten' dat Asscher ervoor heeft gevochten en 'alles uit de kast' heeft gehaald en noemt het goed dat er hard is ingezet.

De PvdA wilde dat er al in de begroting van het demissionaire kabinet

voor 2018 geld zou komen voor de verhoging van de salarissen van leraren in het basisonderwijs. PvdA-leider en vicepremier Lodewijk Asscher had zelfs gedreigd dat de PvdA niet zou tekenen voor een begroting waarmee ze het niet eens zou zijn. Deze week liep het conflict met een sissier af, toen de PvdA genoegen nam met de toezegging dat er op een later moment een 'substantieel' bedrag komt voor de leraren.

Jet Bussemaker

Spekman is het oneens met de kritische woorden van zijn partijgenoot

minister Jet Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de houding van de partij in het conflict. 'Fijn dat Jet dat vindt, maar ik ben dat ontzettend oneens met Jet', zegt Spekman hierover.

Bussemaker zei in de radio-uitzending van *Met Het Oog Op Morgen* van zaterdagavond dat de 'toonhoogte wel erg hoog' was in het conflict. 'Het helpt niet in de constructieve houding die we altijd gehad hebben en waarmee we oplossingen hebben gevonden', aldus Bussemaker.

Bussemaker had het slecht gevonden als het demissionaire kabinet uiteen

was gevallen door de ruzie. 'Voor het aanzien van de politiek had ik het heel, heel erg slecht gevonden als het anders was afgelopen deze week', aldus de minister.

opgehitst

Spekman stelde in *Kamerbreed* ook dat mensen zijn opgehitst tegen zijn partijgenoot Ahmed Marcouch, de nieuwe burgemeester van Arnhem. Spekman stelde dat dit is gebeurd door PVV-leider Geert Wilders en Thierry Baudet van Forum voor Democratie.

De installatie van Marcouch als bur-

gemeester van Arnhem werd vrijdag korte tijd verstoord. Drie actievoerders riepen in het Arnhemse stadhuis vanaf de publieke tribune 'Marcouch wegwezen'. Volgens Spekman is het ophitsen steeds extremer geworden en gebeurde het al vanaf het moment dat de voordracht van de PvdA'er met Marokkaanse wortels bekend was. Volgens hem begon Wilders met het ophitsen op Twitter en ging Baudet daaroverheen. 'Ze proberen elkaar te overschreeuwen', aldus Spekman. Wilders demonstreerde in juli bij het gemeentehuis van Arnhem tegen de voordracht. <